

UJVIDÉKI ÚJIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁR AK

Évesre 18 korona
 Hónapról 4 K 50 f.
 Hónapról 1 K 80 f.
 Hónapról 6 Híler.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 7.Megjelenik
hétfé kivétellel mindennap.
Telefonszám 180.

Feltámadt

halottaiból szabad Lengyelország. A központi hatalmak, amelyek mástól évszázadnak előtte segítségére voltak az orosz despotizmusnak Lengyelország felosztásában, jóvá tették a mulat, vérel és vassal visszaszereztek, visszaadták a napient, az életet, az alkotmányt a legyelt nemzetnek.

Korszakalkotó események kergetik egymást és a háboru vérozone felégetett romokon, emberhullák piramisán most hozta meg az első öröndetes eredményt. Lengyelország rabláncai lehullottak, aldás fakadt a fegyverek nyomán és a lengyel nemzet 144 év szolgaság után újból rálépett a világtörténelem színpadára. Az antant hatalmak, amelyek a kis nemzetek védelmének ürügyével kezdték ellenünk hódító hadjáratukat lássák be végre, hogy az igazság és a jog a mi oldalunkon van. Nemetsország és a monarchia tettel bizonyította be, hogy a kis nemzetek függetlenségének áldozattal védelmezői. Anglia és társai hangoztatták a kis államok függetlenségének tisztelétét és lábbal tiporják Görögország államiságát. Az antant hatalmi szomja zoidba szegődött a kis nemzeteket, Szerbia, Belgium, Románia, és Portugália a negyis szövetségért véreznék és a központi hatalmak uralkodói a védelmi háboruban a vérel hódított földön kivirágoztatták egy eitemetett nemzet szabadságának fáját.

Ez a gesztus, amellyel Lengyelországnak visszaadták elrabolt alkotmányát, meggyőzheti a semleges külföldet, hogy a központi hatalmak nem hódítani akarnak. A független Lengyelország proklamálása közelebb visz a békéhez. Az újja született ország teljes erejével ama hatalmakhoz áll, amelyeknek függetlenségét köszönheti.

Uj szövetségünkkel együtt hozzáfogunk az orosz háboru utolsó felvonásához. A céltalan vérontást Oroszország sem fogja akarni és Lengyelország újja születésében a béke első sugárát üdvözölhetjük.

És Lengyelország, amelyet dicső multja hozánk lüz, újból hatalmas lesz. A központi hatalmak oldalán Lengyelország visszanyeri régl fényt és meg fogja bosszulni az orosz igát, amely 144 éven keresztül elárta a szabad levegőt és szabadság helyett kancsukat és Szibériát adott.

Höfer mai jelentése.

Budapest, november 4.

(Hivatalos.) KELETI HARCTÉR. Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg-arcvonala: Az ellenség Északoláhországban folytatta támadásait. A Rosca határmagaslat (Brassótól délkeletre) visszafoglalásától eltekintve sehhol sem ért el eredményt. Predeáltól délnyugatra leghévesebb támadásokkal szemben is tartott magaslati állásokért vívott harcokban több mint 250 román foglyot szállítottunk be. Az erdélyrészi keleti határon a románok tűzérségi tevékenysége fokozódott.

Lípót bajor herceg vezértábornagy hadsereg-arcvonala: Bohorodczanyánál egy cs. és kir. vadász-különítmény rajtaütött az orosz előőrsokön és állásaikat betemette. A Narajovkánál német zászlóaljok ismét elfoglalták rohammal az oroszok néhány árkat és azokat elkeseredett ellentámadással szemben is megtartották.

OLASZ HARCTÉR: A november 1-én és 2-án folyt nehéz harcok után november 3-ának délelöttje a tengerpartvidéki harcnonalon nagyobb harci esemény nélkül telt el. Délután azonban az olaszok támadó tevékenysége ismét fokozódott a Karszton zárótüzünk feltartóztatta az ismételten kezdett támadásokat. Az ellenség számtalan kísérlete ellenére sehhol sem tudott tért nyerni. A Wipach-völgyben jelentékeny erős erők este egészen Vertobja és Biglia közti állásunkba nyomultak előre. Röviddel ezután a mieink ellentámadásukkal valamennyi árkot visszafoglalták. A St. Katharinai és dambéri akadályok előtt eredménytelen támadásban több bersaglieri zászlóalj vészett el. A november 1-e óta ejtett foglyok száma 3500-ra emelkedett.

DÉLKELETI HARCTÉR: Lényeges esemény nem történt.

A német jelentés.

Berlin, november 4.

NYUGATI HARCTÉR: Rupprecht bajor trónörökös hadcsoportja: Heves tűzérségi harc előzte meg az ellenség támadásait, amelyeket tüzelésünkben csak kórtározott mértékben hajthatnak végre. Így Courcelettelől északra és a Gueudecourt-Les-Bocufs szakaszon a támadókat visszavertük. Légiharcban és védőtüzelésünkkel 9 ellenséges repülőket löttünk le.

A német trónörökös hadcsoportja: Magaslati állásunk ellen a Maastól keletre az ellenség tüzelése délután jelentékenyen fokozódott. A franciák előretörései Duamont és Vaux között eredménytelenek maradtak.

KELETI HARCTÉR: Lípót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: A Narajovkától balra elért sikereinket azzal bővítettük ki, hogy Krasnolesietől délnyugatra az orosz főállás egyebb részeit rohammal elfoglaltuk és az eredményeket az ellenség visszafoglalási kísérleteivel szemben megtartottuk.

Károly főherceg lovassági tábornok harcnonala: Az erdélyi keleti arcvonalon északi részén ismét élénkebb lett a harci tevékenység anélkül, hogy eddig említésre méltó gyalogsági harcokra került volna a sor. Az erdélyi arcvonalon egyes román támadásokat visszavertünk. Az ellenség megszállta a Cosca magaslatot (az Osanc-szorostól délkeletre). Predeáltól délnyugatra elfoglaltunk egy román állást, amelyet november 2-i előretörésünk alkalmával már megszálltunk és a rá következő éjjel azonban ismét elvesztettünk. Itt több mint kettő százötven foglyot jutott kezünkre.

BALKÁN HARCTÉR: Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: Az osztrák-magyar monitoroknak Ruszcuktól délnyugatra egy Duna-sziget ellen intézett vállalkozása alkalmával két ágyút és négy aknavetőt zsákmányoltunk. Dobraudzsában nem volt lényeges esemény.

Macedoniai arcvonala: A helyzet változatlan. Ludendorff, első főszállásfőnök.

A Cukorközpont két és fél vagon cukrot kínált

Tehát mégis! Ujvidék városa is kapott ma a Cukorközponttól értesítést, mely szerint a mindenható Cukorközpont két és fél vagon cukrot ajánlott fel Ujvidék november havi közszükséglete részére.

Megirtuk, hogy a Hitelbank édesei már napokkal ezelőtt ajánlottak cukrot Szegednek, Pécsnek, Nagyváradnak, Aradnak, Kaposvárnak, csak Ujvidékem nem találták meg a térképen, mert Ujvidékről — egyszerűen megfeledkeztek.

Profuma Béla polgármester erélyes távirata azonban eszükbe jutatta velük Ujvidéket és ma november 4-én kapott a polgármester egy október 18-án keletkezett levelet, amelyben a nagyhatalmasságu Cukorközpont 2 és fél vagon cukrot kínál havonta Ujvidék részére. Vagyis 2500 kilót 35000 ember részére, úgy hogy fejenként alig jutna 70 deka cukor. Profuma Béla polgármester természetesen nyomban táviratozott és bejelentette újból, hogy őt vagon cukorra van a városnak szüksége és ettől a kontingenstől el nem térhet.

A Cukorközpont a cukorhiány miatt a nagykereskedőket, a vagonhiányt és a szállítási nehézségeket okolja, ami lehet sok tekintetben igaz, de bizonyosan igaz az, hogy a cukorhiányt a legnagyobb felelősséggel a Cukorközpont tartozik, amely a publikumnak nem, de az árárdígitó alkalmi ügynököknek juttatott cukrot.

Virágzó iparvállalatok jutnak Ujvidéken a tönk szélére, virágzó iparvállalatok kénytelenek üzleteiket bezárni, mert a cukor arányos elosztása körül a Hitelbank édesei tehetetleneknek bizonyultak.

A város a beszerzendő cukrot azon helybeli kereskedők közt fogja szétosztani, akik vállalják azt a kötelezettséget, hogy a cukrot a maximális áron, minden más áru vételének kényszere nélkül, csakis cukorjegy ellenében szolgáltatja ki a közönségnek.

Itt jegyezzük meg, hogy Pekló Béla ipartestületi elnök, mint a szegedi Kereskedelmi és Iparkamara kültagja Szegeden járt és a kamaránál szóváltette az Ujvidéki Hirlapban már ismertett esetet, hogy Kuborczy Mihály, városunk legelőkelőbb cukrászdáját cukorhiány miatt kénytelen volt becsukni. A kamaránál abban állapodtak meg, hogy a cukoriparral foglalkozók érde-

kében az ujvidéki és a többi ipartestület is erélyes akciót fog indítani.

A Cukorközpont majd megint a vasutra tolja a hibát, hogy az az oka, hogy csak az alkalmi ügynököknek van cukruk.

A turjai poison.

Korkép a XX. századból.

Két kis igaz történetet mondunk el. Egymásután, amilyen sorrendben megtörténtek. Nem fűzünk hozzájuk magyarázatot, elég beszédek a kis történetek maguk is. A kettő közt van-e összefüggés, nem-e, ítélje meg maga az olvasó.

I.

Ivánovits Szvetozár, Turja község jegysője ellen, egyikben a sok ügye közül, fegyelmi vizsgálat indult meg. A fegyelmben kihallgatták Trischler József községi segédjegyzőt is, aki dacára, hogy hivatali főnökéről volt szó, nem széptégetett, nem kertelt, hanem megmondta az igazat aperte, úgy ahogy van. Persze Trischler József segédjegyzőnek azóta Turján pokol lett az élete. Ami munkájával addig meg voltak elégedve, azóta minden megváltozott. Azóta bármit is tett és akár milyen jól is, — az rossz volt. Érezte, hogy szegény lelke most felel az igazmondásáért.

II.

Az óbecsei szolgabírósnál beosztott *Berényi* Béla óbecsei rendőrfelügyelő, egy a szolgabíróshoz beérkezett és *Trischler* Béla segédjegyző ellen szóló és egy asszony által állítólag megtett feljelentés tárgyában Turjára szállt ki. *Berényi* a rendőrszobába citálta Trischlert, hogy ott „kihallgassa”. Trischler már indulóban is volt, amikor *Petrovits* Sebők községi aljegyző figyelmeztette a naiv segédjegyzőt, hogy ne menjen be, mert ott meg szokták az embereket verni. Erre Trischler azt üzente a rendőrfelügyelőnek, hogy nem megy le, vagy ha mégis, úgy csak hatósági tanuk jelenlétében hajlandó lemenni.

Berényi erre elment Trischlerhez és felszólította, hogy jöjjen azonnal vele, mert ki akarja „hallgatni”. Trischler erre követte *Berényit*, aki amikor Trischler a folyóra ért, hatalmasan arculütötte.

III.

Trischler Béla segédjegyző az ujvidéki kir. ügyészségnél hivatalos hatalommal való visszaélés miatt büntető feljelentést tett a vizsgálati rendőrfelügyelő ellen. A vizsgálóbíró a vizsgálatot elrendelte.

IV.

Az az asszony, akinek a neve a Trischler Béla ellen megtett feljelentés alá volt írva és amely „feljelentés” alapján *Berényi* Turján kiszállt, kijelentette, hogy a feljelentést nem tette meg, ha a neve az alá van írva, az hamisítva van.

V.

Mi ez? Turja Magyarországon van-e? A XX. században vagyunk-e?

Mayor József.

Proklamálták a lengyel királyságot.

Világszenzációs hírt hozott ma este a telefon. Királyunk, egyetértve a német császárral, visszaadta Orosz-Lengyelországnak a fegyvereink erejével kivívott függetlenségét és szabadságát.

Királyunk és a német császár ma, vasárnap proklamálták

a lengyel királyságot.

Er ről szólt jelentéseink így szólnak:

Budapest, november 4.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata)

A lublini császári és királyi főkormányosság ma, vasárnap proklamációt tesz közzé, amely hírül hívül fogja adni, hogy királyunk és a német császár megállapodtak aziránt, hogy a meghódított orosz-lengyelországi területekből

önálló, alkotmányos, független királyság létesíttessék, amelyben örökösödési joggal bíró dinasztia fog uralkodni.

Az új királyság területi határvonalainak megállapítása utóbb fog megtörténni. Az új királyság

önálló hadsereget kap,

amely hivatala lesz a dicső lengyel hadsereg tradícióját és a világháborúban velünk harcoló lengyel hőskörméket apolni.

Az új lengyel hadsereg szervezete, vezetése és kiképzése utóbb lesz szabályozva. A világszenzációs proklamációt Lublin osztrák-magyar főkormányzója: Kuck tábornok írta alá.

Budapest, nov. 4.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A lublini főkormányosságban holnap a következő proklamációt fogják közzétenni:

A lublini főkormányosság lakosaihoz!

Öfelsége Ausztria császára és Magyarország apostoli királya, valamint öfelsége a német császár fegyvereik végleges győzelmébe vetett szilárd bizodalommal és attól a kívánságtól vezettetve, hogy a vitéz hadseregek által az orosz uralom alól nagy áldozatokkal elragadott lengyel területeket boldogabb jövődűfele vezessék, megegyeztek abban, hogy e területekből önálló államot alkotnak, örökösödés alapján levő monarchiával és alkotmányos államszervezettel. A lengyel királyság határainak pontos megállapítása egyelőre függőben marad. Az új királyság a két szomszédos hatalomhoz való kapcsolatban megtalálja azokat a biztosítékokat, melyekre erőinek szabad kifejtéséhez szüksége van. A régi időkbeli való lengyel hadsereg dicsőséges hagyományai és a mostani nagy háborúban harcoló vitéz lengyel bajtársak emlékezete a lengyeleknek saját hadseregében éljen tovább. E hadsereg szervezetét, kiképzését és vezetését közös megállapodással fogjuk szabályozni. A szövetség uralkodók abban a bizalommal teljes reményességben vannak, hogy a lengyel királyságnak állami és nemzeti fejlődésre való vagyakozása Európa általános politikai viszonyainak és saját országai és népeik biztonságának figyelembevévásával most már teljesíthető. A lengyel királyság nagy nyugati szomszédos állammal örömmel fogják látni keleti határukon egy szabad, boldog és nemzeti életének örvendő állam újraledését és felvirágzását. Ausztria császárnak és Magyarország apostoli királyának legfelső parancsára a főkormányzó: Kuck.

Teljesen azonos szövegű hirdetményt bocsátanak ki ezzel a hirdetéssel egyidőben a varsói főkormányosságban is.

Berlin, nov. 4.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Kuck osztrák-magyar tábornok proklamációjával azonos szövegű proklamációt tett közzé a varsói német főkormányosság is.

Bécs, nov. 4.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Bárá Burrián István külügyminiszter hétfőn, október 30-án lengyel előkelőségekből álló küldöttséget fogadott, amelyet a varsói lengyel egyetem rektora vezetett. A küldöttség szónoka felsorolta a lengyel nemzet kívánságait, amelyekre bárá Burrián István hosszabb beszédben válaszolt és közölte a küldöttség tagjaival Ferenc József császár és király és Vilmos császár együttes elhatározását, hogy Oroszországot önálló független, alkotmányos királysággá proklamálják. A kívánságok egy része ezidőig nem teljesíthető, de azok a háború végétől Németországgal egyetértve megfontolás tárgyává fognak tétetni.

Berlin, nov. 4.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Ugyanazok a lengyel előkelőségek, akik bárá Burriánál október 30-án tisztelegtek, október 28-án Bethmann Holiweg német kancellárnál is megjelentek, aki nagyjában ugyanazokat felelte a küldöttségnek, mint bárá Burrián külügyminiszter.

Galicia autonómiát kap.

Bécs, nov. 4.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Wiener Zeitung holnap számban legfelsőbb királyi kézirat jelenik meg, amelyet a király Körber osztrák miniszterelnök-höz intéz. A királyi kézirat kapcsolatban a Lengyelország proklamálásával, hálsan emlékszik meg Galicia népének hazafias áldozatkészségéről és azokról a szenvedésekről: amelyeket a tartomány népére az orosz megrohanás rázudított. A király azt a jogot kívánja adományozni Galiciának, hogy üssz az állami összességgel égettszhangban, teljes mértékben önállóan intézhesse és ezzel biztosítani Galicia nemzeti és gazdasági lehetőségét. A király felszólítja Körbert, hogy erre vonatkozó törvényjavaslatot terjesszen elő.

A lengyel-kérdés miatt nagy nyugtalanúság Pétervárot.

Frankfurt, nov. 4.

(Az Ujvidéki Hirlap tudósítójától)

A Frankfurter Zeitung stockholmi levelezője arról értesül, hogy a pétervári lengyel körök rendkívül nyugtalanok, mert az orosz kormány a litván nemzeti pártnak messzeterjedő autonómiát és a lengyel invázió ellen való védelmet ígért.

Az ezeréves Lengyelország.

A ma újból független, önálló királysággá nyilvánított Lengyelország akárcsak a magyar nemzet ezeréves multja tekinthet vissza.

I. Micsizlav 962—992-ig volt Lengyelország első uralkodója, noha

Lecht és Popielt említi a történelem, mint akik Miciszlavot megelőzőleg már Lengyelország hercegei voltak. Miciszlavnak sikerült az Odera és Visztula közti apróbb lengyel községeket egységes állammá alakítani. 966-ban a kereszténységhez csatlakozott és két évvel utóbb alapította a poseni püspökséget. Fia, I. Boleslav elfoglalta Pomeraniát és Danzigot és felhasználta a cseh trónviszályt és magához ragadta Krakót, Sziléziát és Kis-Lengyelországot. Az 1000. évtől datálódik Lengyelország politikai szabadsága is.

Az 1300—1572. korszakra tehető Lengyelország virágzásának ideje. 1773 szeptember 18-án határozta el Ausztria, Oroszország és Prusorszag Lengyelország felosztását.

A napoleoni hatalom erősbödése újra nemzeti létet adott Lengyelországnak. A tiltsi béke teremtette meg a varsói hercegséget. Az 1809. bécsi béke megnagyobbitotta határait. 1812-ben kezd Lengyelország csillaga letűnni. 1830 november 29-én forradalom tört ki. 1830 december 13-án az oroszok kiűrtették Lengyelországot. 1831 január 25-én detronizálták a Romanov-dinasztiát. De az orosz seregek betörték Lengyelországot. Szeptember 7-én hősi harcok után a kimerült lengyel hadsereg Paskievicsnek kapitulált és Lengyelország általános amnesztia fejében alávetette magát Oroszországnak. Az 1815. alkotmány felüggesztett. Később ismételtnek voltak kisebb-nagyobb felkelések, forradalmi mozgalmak, de Lengyelország nem tudott többé önálló állammá lenni, míg a magyar-osztrák és német fegyverek kivívták a testvér lengyel nép megalvósi szabadságát.

A görögök harca.

Luganó, nov. 4.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)
Olasz lapjelentések szerint Katherinánál a görög forradalmi csapatok és a királyi csapatok közt folyik a harc. A forradalmi csapatok még két helységet elfoglaltak. Az ántánt-követek rá akartak venni a királyt, hogy a két helységet adja át a vezirelistáknak, de a király a kívánságot elutasította.

Téli a Kárpátokban.

Hága, nov. 4.

(Az Ujvideki Hirlap tudósítójától.)

A Times jelenti Bukarestből: A kárpáti fronton a románok helyzete újból kedvezőre fordult. A Kárpátokban beköszöntött a téli időjárás. Állandó az esőzés, amely vízzel borította el az utakat.

König kapitány a Deutschland utjáról.

Rotterdam, nov. 4.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)
A Daily Telegraf szerint König kapitány a Deutschland utjáról az egyik newyorki lapban cikket írt. A Deutschland összesen 8000 mérföldet tett meg és 190-ét viz alatt. A Golt-áram rendkívüli megnehezítette az utat. Olykor 1370 Farenheit fok melegét szenvedtek. A Deutschlandnak csak negy nehezen sikerült megmenekülni az ellenséges hadihajók elől.

Tengeri események.

Budapest, nov. 4.

Folyó hó 3-án este egy tengeri repülőgépraj a San canziano és monfalcone katonai építményekre és az Adria-művekre bőségesen dobott bombákat.

A hajóhad parancsnoka.

Elsülyesztett angol kis cirkáló.

Berlin, november 4.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)

A Wolff-ügynökség jelenti: Október 23-án egy német tengeralattjáró Irlandtól nyugatra megtorpedózott egy régibb típusú kétkéményes angol kis cirkálót.

A tengerészeti vezérkar főnöke.

Gyilkol a villamos.

A 26. számú villamos a Duna-utcában halálra gázolt egy kis fiút.

A Duna-utcában ma délután három óra tájban egy kis gyermek véres csatákra préselt holttestét húzták ki a villamos kerekai alól. Rövid idő alatt az ujvideki villamos harmadik áldozatát terítették ki. Alig egy-két hónapon belül három halálos elgázolás, ez komolyan megdöbbentheti a lakosságot és megintethetné már a villamos társaságot, hogy ne száguldtasson gilotini Ujvidék utcáin. A szerencsétlenségnek utómán megindult vizsgálatok azt derítették ki, hogy az áldozatot hibájából keletkezett a baj. Mégis, amikor ilyen sorozatos történnek a katasztrófák, nem volna felesleges, ha szigorúbb ellenőrzést gyakorolnának a kocsivezetők felett. Ne fenyegetse a járókelők életét állandóan veszéllyel a villamos, inkább járjon lassabb tempóban és inkább rázzák jobban a csengőt a kocsivezetők. A villamos gyilkolásaiból éppen elég.

Ma délután háromnegyed 3 órakor a 26. számú villamoskocsi a Dunapart felel indult a pályaudvarhoz. A Duna-utcában a 28. számú háznál a járdáról egy kis fiúcska akart közvetlenül a robusz villamoskocsi előtt a sínekre átmenni. A villamos azonban elkapta a kis fiút, a féktuskó alá került, amely agyonlapította a szerencsétlent. A kocsi megállott, az utasok leugrártak és csakhamar nagy tömeg állta körül az összeroncolt hullát.

A Duna-utca 17. számú házból magából teljesen kikelve rohant ki Nedelykovic cukorkaárus felesége, aki István nevű kis fiát kereste. A boldogtalan asszony az elgázolt kis fiúban felismerte a fiát.

— *Jaj az én Istvánkám!* Sikoltozott és a sínekről öble kapt a véres masszát és zokogva viute haza.

A rendőrség részéről nem sokára megjelent a helyszínen dr. Stadler István rendőrfogalmazó dr. Koda Sándor tiszti orvossal. Dr. Koda Sándor megállapította, hogy a villamos a kis Nedelykovic István hasán ment keresztül és nyomban megölte. A rendőrfogalmazó felírta a kocsivezető és káldozó neveit, akiket nyomban felváltottak.

Vészei Elek tb. főkapitány délutánra beidézte Klausz Pétert, aki a 26. számú villamost vezette és Görönyös Mihályné kalauznőt, valamint a szerencsétlenség tanút Kovacevics Gábort és Jovanovics Jeracit.

Munkatársunk beszélgetett a kocsi vezető Klausz Péterrel, aki a szerencsétlenséget így mondta el:

— 12 kilométeres sebasséggal jöttem. Amikor a kis fiu át akart menni a síneken hevesen. Megakartam állítani a kocsit és kontráztam, de már késő volt. A kis fiu a kerekék alá került és egy perc alatt meghalt.

Az oroszok új szerb sereget szerveztek.

Stockholm, nov. 4.

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)

Az orosz határról jelentik: Az oroszok Odessza környékén szerbekből és önként jelentkezett görögökből új hadsereget szerveztek, amelynek parancsnoka Zsifhovicz szerb tábornok lett. Az új sereggel az orosz hadvezetőség offenzívát tervez kezdeni a Dobudsában.

Venizelosz toboroz.

Hága, nov. 4

(Az Ujvideki Hirlap eredeti távirata.)

Szalonikiból jelentik: Venizelosz a görög forradalmi sereget 100.000 főre akarja felemleni, mert attól tart, hogy az athéni kormány nem teljesíti az ántántnak tett ígéréseit.

SZINHÁZ.

A Szultán. A régi operettek egyik legremekébbikét újította fel a mai előadásban Nadassy igazgató. Az előadás méltó volt a darabhoz és a közönségnek kiváló élvezetet nyújtott. A címszerepet, Szelim szultant Réthy Margit játszotta és mai előadása méltán illeszkedik nemrég a „Három a kis lány”-ban arafott sikere mellé. Nehéz munka volt a szerepnek ügyes megjátszása, hiszen mindhárom felvonás majdnem egészen egyedül énekel végig, de Réthy megmutatta, hogy az ő tehetsége, az ő kiváló énektudása, az ő mindenkit elragadó hangja ezzel a szereppel is megbirkózott és a legnagyobb

tökéletességgel játszotta szerepét. A közönség — sokszor a nyílt színen — zajosan tapsolta. Révész Ilonka az ő megszokott kedves játékával, szép énekével szintén tetszést aratott. Helwei Erzsi kisebb szerepét is ügyes előadásával jelentékennyé tudta tenni. Rónai az ő kedves humorával nagy hatást kellett, Remete ügyesen játszott és Komlós is nagy szerű alakítást nyújtott.

Három egyszerű szindarab kerül színre egymásután a jövő héten és pedig hétfőn este az egész drámai személyzet felléptével Ohnet világhírű színműve, a *Vasgyáros*, kedden a három primadonna: Révész Ilonka, Helwei Erzsi és Réthy Margit felléptével a nagy sikertű Zerkovitz-operett, a *Katonadolog* kerül felújításra és pedig egészen új jelmezekkel és díszletekkel. Szerdán Remete Géza egyik híres alakítását mutatja be a *Faun* címszerepében. A Faun Knobloch leghíresebb vigjátéka, amely a Nemzeti Színházban több mint száz előadást ért el egy év alatt, amire még nem volt példa. Ugy a Vasgyáros és Katonadolog, mint a Faun megérdemlik a zsufolt házat.

HIREK.

Ujvidéki közgyűlése. A város csütörtökön tartja meg őszi közgyűlést, amelyen a jövő évi költségvetés és egyéb folyóügyeket tárgyalnak.

A szabályi vadászegylet új elnöke. Szabályi tudósítónk jelenti: A nagy elfoglaltsága miatt a szabályi vadász- és vadvédó egyesület elnöki állásáról lemondott Róth Mihály szabályi gyógyyszerész helyébe előlükü Tripolszky Gyula szabályi főszolgabíró választották meg, akinek intévdányára elhatározták, hogy a télen a katonai korházak javára több hajtóvadászát fog rendezteni.

Eljegyzés. Derceller Lipót ujvideki mérnök leányát Gabit eljegyezte Katz Lajos orvos Nagyváradról. (Mindem külön értesítés helyett.)

Ujvidék 80 kiló talpbőrt kapott. Pekló Béla kereskedelmi és iparkamarai tag tegnap Szegeden járt és a bőripari központ kiküldöttjeivel tárgyalva, Ujvidék cipészkiparosa részére nyolcvan kiló talpbőrt eszközölt ki. Ez a nyolcvan kiló talpbőr 80 pár cipő talpalására lesz elég. De elfelejtette a Bőripari központ — már megint egy központ — megmondani, hogy mivel talpalja az a sok ezer többi szegény ember a cipőjét, akinek nem telik 80—100—110 koronát egy pár új cipőre kiadni? Csak nem járhat meztárban, amikor a bőripari központ urai gumitradleznek és nagy tanyáikat huznak.

Adóügyi biztosok. A városi tanács közhírré teszi, hogy az új egyesadótörvények végrehajtásához szükséges ideiglenes személyzetéről szóló s az 1916. évi 18.400 P. M. számú pénzügyministeri körrendeletben említett ideiglenes minőségű adóügyi biztosi állások betöltése tárgyában kiadott pályázati hirdetmény a városi tanács adóügyi osztályamál (közp. városháza 14. aj. sz. a.) betekinthető.

A babona áldozata. Szerda Györgyné, bácsföldvári asszony boldog állapotban volt és noha Bácsföldváron négy szülésznő is volt, mégis valamilyen javasasszonyt hívott, aki operációt végzett szegény Szerda Györgynén. A szerencsétlen asszony gyermekágyi lázt kapott és amikor már a baj nagyon veszedelmesnek látszott, hívták a doktort, aki nyomban fertőtlenítő szerekkel és gondos kezeléssel próbálta jóténni, amit a javasasszony elrontott. Özv. Kovács Mihályné javasasszony varázslatos befolyása azonban ekkor sem szűnt meg és Szerda Györgyné még ekkor is jobban bízott a javasasszonyban, mint a doktorban, mert újra elhívatta. El is jött és nehányadmagával a fejénél és lábánál megfogták a rázós hideglelestől megkékült Szerda Györgynét és a szobában rakott tűz paraszta felett, — a babonának eleget téve, — jó ideig hímálták. Másnap Szerda Györgyné meghalt. Az ujvidéki kir. törvényszék vizsgálóbírája: dr. Korény-Schek Vilmos törv. bíró elrendelte a boncolást, amelyet dr. Horváth Lajos és dr. Pavlovics Milutin bácsföldvári orvosok végeztek. Megállapították, hogy piskasok kezekkel megfertőzték a szegény asszonyt, aki gyermekágyi lázban halt meg. Gondatlanságból okozott emberölés miatt a büntügyi eljárás megindult. Minthogy Bácsmegegyében, de főleg Bácsföldváron és Obecsén ilyen javasasszonyoknak a kontárkodása erősen divatban van, hatóságainknak sürgős feladatát képezi a legerősebb megtorló eszközökkel gátat vetni a javasasszonyrendszernek és minden alkalmat meg kell ragadni: szószéken és más módon a népet buta hitéből és babonájából kigyógyítani.

Köszönetnyilvánítás.

Mélyen meghatva a benünket ért súlyos csapástól, hálásan mondunk köszönetet mindazoknak, akik drága halottunk:

Faith István ur

elhalálása alkalmából benünket részvétükkel felkerestek és végtisztességén magjelentek és ezzel nagy fájdalmunkat enyhítették.

A gyászoló család

TIVOLI

NOV. 4- és 5-ÉN
SZOMBAT ÉS VASÁRNAP

Az áldott napfény

szenzációs „Nordisk”
dráma 5 felvonásban.

Van szerencsénk a tisztelt közönséggel tudatni, hogy bár a tűzifaárak lényegesen emelkedtek, mi addig míg a készletünk tart az alábbi árak mellett bocsátjuk első osztályú tűzifaikat a t. közönség rendelkezésére:

Száraz bükhasáb	ötenként Korona	115
Uj termelésű bükhasáb	"	120
Gyertyánhasáb	"	130
Kőrishasáb	"	130
Cser- vagy tölgyhasáb	"	120
Hársfahasáb	"	100

Fürészelést és házhozszállítást önkölségen vállalunk.

Teljes tisztelettel ERNST JÁNOS és FIA.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Közlési díjak: 10 szóig 60 fill. Minden további 10 szó 60 fillér. Vae*agabb betűből szedett szó 12 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Apró hirdetésekre és jelíges levelekre vonatkozólag felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal. Telefon 180.

Kereskedelmi végzett leány és egy négy polgárit végzett fiú gyakorlatnoknak a Klein drogériába felvétetik.

KÖSZÉN legjobb minőségi faszén és fa kapható Magyar-utca 33. szám alatt Zitta Annánál.

Pirosi-utca 7 számú ház szabad kézből eladó! Bővebbet Német Lajos Pirosi utca 7.

A Széchenyi utca 4. szám alatti ház szabadkézből eladó! Közlebbiekkel Thulner Károly úr Rudabánya (Borsódmegeye) szolgál.

Két szobás garconlakást azonbanla keresek. Cim a kiadóban.

Elárusítónőnek vagy pénztárosnőnek ajánlok több évi gyakorlattal bíró intelligens ügyes hölgy. Ajánlatok „elárusítónő” jelígre a kiadóba kéretnek.

Egy intelligens jömegjelenésű egyedül álló hölgy, magános urhoz házvezetőnőnek ajánlok, lehet gör. kel. lélkes is. Ajánlatok Házezetőnő jelígre a kiadóba kéretnek.

Rákóczi ut 102. számú ház azonnal kiadó. Bővebbet Vásár-utca 7. szám Holicska Akosnénál.

Kereskedő segédet keresek bármely szakmából, papir- és írszerkereskedésem részére, állandó alásra. Belépes azonnal vagy később. Ivkovich György, papir- és írszerkereskedése Ujvidék.

Uj nől kabát eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Modern, gáz, villany és vízvezetékekkel bíró II. emeleti lakás azonnal vagy 1917. február hó 1-re kiadó. Wagner Testvérek Ujvidék, Ferenc-József tér 3.

Egy nagy gázkályha megvételre kerestetik. Cim a kiadóban.

ÖSZEFoglaló TANKÖNYV.

A középiskola négy alsó osztályozak teljes tananyaga. Nélkülözhetetlen rendes és magántanulóknak. Egyedüli segéd-eszköz az általános műveltség gyors és alapos elsajátítására. Két kötet ára 15 korona. Megrendelhető Zsoldos Tanintézetnél Budapest, VII/12. Dohány utca 84. Telefon 32-40.

Keresünk

Ügyes hivatalnokot vagy hivatalnoknőt,

aki a német és a (szerb) horvát nyelvet írásban és szóban tökéletesen bírja és német gyorsírásban és gépirásban teljesen jártas. Ezen ismeretek és képességek nélkül ajánlatok figyelembe se vétetnek. Német és (szerb) horvát nyelven írott pályázatok a

cs. kir. osztrák Kereskedelmi Múzeum belgrádi expozitúrájához intézendők.

APOLLO

NOV. 4. és 5.-ÉN
Szombat és vasárnap.

AMI MINDENNÉL ERŐSEBB

dráma 3 felvonásban.
ERNA MORENA a főszerepben.

Költő és sorsharang
vigjáték 3 felvonásban.

Hirdetéseket

felvesz a kiadóhivatal.

Világításhoz, gépek hajtásához és főzéshez használjunk

villamos áramot.

Közelebbi felvilágosítással és díjtalan költségtétellel készségesen szolgál az Ujvidéki Villamossági Részvénytársaság.

Női divatterem megnyitás!

Van szerencsém Ujvidék mélyen tisztelt hölgy-közönségét értesíteni, hogy női divattermemet f. év július 1-én megnyitottam. Egyben kérem a mélyen tisztelt hölgyközönség nagybecsű támogatását.

Tisztelettel

iffi. Lenkey Imre

Deák Ferenc-tér 5.

VÁMMALMOMBAN

buza beörlését 10%
kukorica és árpa darálást 7%
vámért vállalom.

A porlódás illetve beszáradás 2%.

Ugy az örléshez, mint a darálatáshoz örlési tanúsítvány kell.

Faith malom.

EXHUMÁLÁS

és elszállításra vonatkozó engedély valamint a mérsékelt fuvar-engedmény kieszközölés és keresztül vitelre megbízásokat ellátal jutányos árban

HUNWALD ZSIGMOND

Hullaszállítási vállalata. II. Rákóczi Ferenc-ut 61. szám.
Telefon interurbán 185. sz.